

Geliş Tarihi/Received: 26.05.2025

Kabul Tarihi/Accepted: 22.08.2025

Yayın Tarihi/Published: 30.09.2025

[Araştırma Makalesi/Research Article](#)

Doi: 10.54993/syad.1697760

STRATEJİK REKABET ÜSTÜNLÜĞÜNÜN KAYNAKLARI ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON THE SOURCES OF STRATEGIC COMPETITIVE ADVANTAGE

Dr. Öğr. Üyesi Kemal DEMİR

Yalova Üniversitesi İİBF/İşletme, Türkiye

ORCID iD: 0000-0003-4734-1999, kemal.demir@yalova.edu.tr

Nuran DEMİRÜREK ORAK

Yalova Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkiye

ORCID iD: 0009-0007-1145-2837, nurannuran391@hotmail.com

ÖZET

Stratejik yönetim literatüründe sürdürülebilir başarıya ulaşmaktaki faktörlerin ağırlıkları tartışılmakta ve rekabet üstünlüğünün kaynaklarına ilişkin alan yazın dikkat çekmektedir. Bu çalışmada, Rekabet Üstünlüğünün Kaynaklarına dair yapılan çalışmaların yıllar içerisindeki değişimi, öne çıkan kavramların neler olduğu, hangi ülkelerin ve yazarların ilgili kavramı daha yoğun çalıştığına incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla Web of Science veri tabanı baz alınarak, "Sources of Competitive Advantage" anahtar kavramı ile bibliyometrik bir analiz yapılmıştır. Tarihsel sıralamaya bakıldığında 1993 yılından günümüze gelinceye kadar 444 çalışmanın söz konusu veri tabanında bulunduğu görülmektedir. Web of Science veri tabanında bulunan çalışmalara ilişkin veriler bibliyometrik analizler için sıklıkla tercih edilen VOSviewer programı ile analiz edilmiş ve görselleştirilmiştir. Çalışmada en çok yayın yapılan ülkenin ABD (81), yayınlarda en çok kullanılan dilin ise İngilizce (406) olduğu bulunmuştur. Yayınlarda kullanılan güncel kelime ve kavramlara bakıldığında ise, yapay zekâ, dijitalleşme ve pazarlık gücü gibi kavramların öne çıktığı görülmektedir. Yeşil dönüşüm, sürdürülebilirlik gibi kavramların ise henüz çok yoğun kullanılmadığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Rekabet üstünlüğü, bibliyometrik analiz, vosviewer, web of science.

ABSTRACT

In strategic management literature, the relative importance of factors contributing to sustainable success has been debated, and the field of study on the sources of competitive advantage has attracted attention. In this context, this study aims to examine the changes in studies on the sources of competitive advantage over the years, the concepts that stand out, and which countries and authors have worked more intensively on the relevant concept. For this purpose, a bibliometric analysis was conducted using the Web of Science database with the keyword "Sources of Competitive Advantage." Looking at the historical sequence, it is seen that there are 444 studies in the database from 1993 to the present. The data on the studies in the Web of Science database were analyzed and visualized using the VOSviewer program, which is frequently preferred for bibliometric analyses. The study found that the country with the most publications was the US (81) and the most commonly used language in the publications was English (406). Looking at the current words and concepts used in the publications, it was observed that concepts such as artificial intelligence, digitalization, and bargaining power stood out. It was found that concepts such as green transformation and sustainability were not yet used very intensively.

Keywords: Competitive advantage, bibliometric analysis, vosviewer, web of science.

1. Giriş

Bir kurumun sürdürülebilir rekabet üstünlüğü elde edebilmesi, içsel kaynaklarının stratejik etkinliğine dayanır. Stratejik yönetim alanında kaynak temelli yaklaşımın temelleri (Resource-Based View – RBV), ilk olarak Jay B. Barney (1991) tarafından atılmıştır. RBV literatürünün büyüyen etkisini ve alandaki entelektüel dönüşümü anlamak için bibliyometrik analiz güçlü bir yöntemdir. Web of Science'ta Barney (1991)'e atıf yapan makalelerin 1991–2000 döneminde %3,5 iken, 2001–2010 arasında %10,2'ye yükseldiği, yani RBV'nin uluslararası işletme araştırmalarında giderek ağırlık kazandığı tespit edilmiştir (Portugal Ferreira vd., 2016). Stratejik yönetim alanında ulusal ölçekte bibliyometrik analiz yöntemi ile yapılan çalışmalar incelendiğinde ise tezler, makaleler ve bildirimlerle ilgili çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Örneğin lisansüstü tezler Darıcı, 2021; Küçükkurt ve Kayar, 2023; Cora ve Aydın, 2023; Çıkmaz, 2024 tarafından, bildirimler Barca ve Hızıroğlu, 2009; Hancıoğlu ve Tekin, 2017 tarafından, makaleler ise Dönmez ve Yıldırım, 2024; Çaylan, 2014; Oğan, 2024 tarafından çalışılmıştır. Yapılan çalışmalar detaylandırıldığında ise “Rekabet Üstünlüğünün Kaynakları” anahtar kavramı ile bir çalışmaya erişilememiştir.

Aynı kapsamda İngilizce dilinde yapılan çalışmalar ise "Sources of Competitive Advantage" araması ile incelenmiştir. Buna göre Scopus veri tabanını baz alarak ve “sürdürülebilir rekabet avantajı” anahtar kavramı ile yayınlanan makalelerin analizi (Saleem ve Taib, 2023), Web of Science veritabanındaki 2001 - 2016 döneminde yayınlanan ve kaynaklar ile yetenekler arasındaki ilişkilere odaklanan makalelerin analiz edildiği çalışma (Alvarez ve Torres-Barreto, 2018), kaynak temelli bakış açısı ile organizasyon teorisinin kesişiminin ele alındığı makalelerin analizi (Nayak, Bhattacharyya ve Krishnamoorthy, 2023) gibi çalışmalar dikkat çekmektedir.

Alanyazının incelenmesinde görüldüğü gibi her ne kadar rekabet üstünlüğünün kaynakları ile dolaylı biçimde ilişkilendirilebilecek bibliyometrik analizler bulunsun da doğrudan bu kavramın ele alındığı makalelerin incelendiği bibliyometrik bir analize erişilememiştir. Oysaki, rekabet üstünlüğünün kaynaklarının bibliyometrik bir analizle incelenmesi stratejik yönetim yazını açısından katkı yapma potansiyeline sahiptir. Çünkü rekabet üstünlüğünün kaynakları Barney'den (1991) bu yana alanda önemli bir yere sahiptir. Çevre odaklı stratejik yönetim yaklaşımlarınca görece ihmal edilen içsel kaynaklar, kaynak temelli yaklaşımla ele alınmıştır. Bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak yapılan bu çalışma ile alan yazında yer alan önemli araştırmalarda gerek maddi gerekse soyut kaynakların rekabet üstünlüğüne ulaşmada oynadığı rolün daha iyi anlaşılmasına katkı yapılması amaçlanmıştır.

Bu doğrultuda bu çalışmada rekabet üstünlüğünün kaynakları kavramının stratejik yönetim alan yazınındaki önemli konumu göz önüne alınarak "Sources of Competitive Advantage" anahtar kavramı ile bibliyometrik analize dayalı bir araştırma tasarlanmıştır

2. Kavramsal Çerçeve

Stratejik yönetim literatüründe rekabet avantajı kavramı Porter (1985) tarafından rekabet stratejileri analizinde ortaya konulmuştur (Talaja, 2012). Kaynak Temelli Görüş ise firmaların rekabet avantajı elde etme mücadelesinde kaynakların önemine ve kaynakların sonuca etki etmesine ilişkin mekanizmalara vurgu yapmaktadır (Barney, 1991). Kaynak temelli görüşte firmaların değerli, nadir, taklit edilemez ve ikame edilemez kaynak ve

yeteneklere sahip ise ve bunları kullanırsa sürdürülebilir rekabet avantajına ve dolayısıyla üstün performansa ulaşabileceği varsayılmaktadır (Baia, Ferreira ve Rodrigues, 2020; Talaja, 2012). Öte yandan stratejik yönetim alanyazınında rekabet avantajının kaynakları genellikle teknoloji ve inovasyon, insan kaynakları, örgütsel yapı (Wang, Lin ve Chu, 2011) şeklinde sıralanmaktadır. Barney ise (1995) bu kaynakları finansal, fiziksel, insan ve örgütsel değerler olarak ifade etmektedir. Bu çalışmada yapılan bibliyometrik analiz ile rekabet avantajının kaynaklarına ilişkin yapılan çalışmalar incelenerek yıllar içerisinde dikkat çeken gelişmelerin vurgulanması amaçlanmıştır

2.1. Rekabet Avantajının Kaynakları

Barney (1995) firmaların rekabet avantajına ulaşmak için sahip oldukları kaynakları etkili kullanması gerektiğini belirterek, bu kaynakların finansal, fiziksel, insan ve örgütsel değerler olduğunu vurgulamaktadır. Barney (1995) yukarıda ifade ettiği değerlerin firmalar tarafından rekabet avantajı sağlamak için etkin bir şekilde kullanılması gerektiğini ifade etmektedir. O'na göre finansal kaynaklar içerisinde borçlar, öz sermaye, birikmiş kazançlar ve benzerleri yer almaktadır. Fiziksel kaynaklar ise makineler, üretim tesisleri, binalardan oluşmaktadır. Diğer önemli bir kaynak olan insan kaynakları deneyim, bilgi, muhakeme gücü, risk alma eğilimi ve bilgeliğini içermektedir. Son kaynak olarak zikrettiği örgütsel değer ve varlıklara bakıldığında, tarih, ilişkiler, güven, kültür, yönetsel kontrol sistemi ve benzeri kaynakları belirtmiştir. Öte yandan Barney'den (1991;1995) bu yana rekabet avantajının kaynaklarına ilişkin yapılan çalışmalarda farklı kavram ve kaynakların da analizlere dahil edildiği görülmektedir. Örneğin günümüzde oldukça popüler bir kavram olan yapay zekanın rekabet avantajına etkisi (Krakowski, Luger ve Raisch, 2023; Rosa, Bento, Pereira, Costa, Dias ve Gonçalves, 2022; Perifanis ve Kitsios, 2023) incelenmektedir.

Yine birçok alanda öne çıkan bir kavram olan girişimcilik yeteneğinin rekabet avantajına etkisi (Iskandar ve Kaltum, 2022), dijital çağda rekabet avantajının kaynakları (Urbanek, 2022), tarih yazımının rekabet avantajı kazanmaya faydası (Ge, De Massis ve Kotlar, 2022) alan yazında incelenen kavramlar arasında yer almaktadır. Rekabet avantajının kaynaklarının neler olduğu, hangi başka kavramlarla etkileşim içerisinde bulunduğu oldukça ilginç bir araştırma alanı olarak gelişmeye devam etmektedir.

Bir kısmı vurgulanan kavram ve kaynakların kapsam içerisine alındığı çeşitli makalelerde yıllara göre hangi kavramlar, hangi yazarlar, hangi ülkeler öne çıkmaktadır ve bunlar arasındaki ilişkiler nasıl bir görünüm izlemektedir? Bu çalışmada bu ve benzeri sorular incelenmiştir. İncelenen soruların cevaplanması stratejik yönetim literatürü açısından önem arz etmektedir. Bu sayede alan yazının gelişimini görmek mümkün olacaktır. Ayrıca bibliyometrik analiz sonucunda gelecekteki araştırmaları daha yoğun kullanılan kavramlar etrafında tasarlamak kolaylaşacaktır.

3. Araştırma Yöntemi

3.1 Veri ve Analiz

Bibliyometrik yöntemler, yayımlanmış araştırmaların tanımlanması, değerlendirilmesi ve izlenmesinde nicel bir yaklaşım benimser. Bu yöntemler, sistematik, şeffaf ve tekrarlanabilir bir inceleme süreci sunarak literatür incelemelerinin kalitesini artırma potansiyeline sahiptir. Üstelik bibliyometrik yöntemler, okumaya başlamadan önce bile araştırmacıyı en etkili çalışmalara yönlendirerek ve araştırma alanını öznel yanlılık olmadan haritalandırarak

literatür incelemelerine yardımcı olur. Bibliyometrik yöntemler, stratejik yönetim alanında diğer birçok alana göre daha yoğun biçimde kullanılmaktadır. Bibliyometrik yöntemler, araştırmacıların bulgularını, alandaki diğer bilim insanlarının atıf, iş birliği ve yazım yoluyla ortaya koyduğu görüşleri yansıtan toplu bibliyografik veriler üzerine temellendirmelerini sağlar. Bu veriler toplandığında ve analiz edildiğinde, alanın yapısı, sosyal ağları ve konu eğilimleri hakkında içgörüler elde edilir (Zupic ve Cater 2014).

Bibliyometrik analiz çalışmalarında Scopus, TR Dizin, Web Of Science gibi çeşitli veri tabanları kullanılmaktadır. Web of Science (WoS) ve Scopus, çeşitli amaçlar için en kapsamlı veri kaynakları olarak genel kabul gören iki bibliyografik veri tabanıdır. Her bir veri tabanının kapsamı ve özellikleri farklıdır. Bu tercihin bir diğer önemli nedeni de Web of Science platformunun 1997 yılında, Scopus'un ise 2004 yılında hizmet vermeye başlamış olmasıdır (Zhu ve Liu, 2020). Öte yandan bu tercih aynı zamanda bu çalışmanın bir kısıtı olarak da değerlendirilebilir. Bununla birlikte bu çalışmada özellikle literatür alanında güvenilirliği yüksek olan ve kapsamlı veri analizi yapan Web of Science (wos) tercih edilmiştir.

Araştırma tasarlanırken stratejik yönetim alanındaki önemli kavramlardan birisi olan "Sources of Competitive Advantage" kavramı odağa alınmış ve doğrudan bu kavramın kullanıldığı çalışmalar örnekleme dahil edilmiştir. Web Of Science veri tabanında arama yapılırken All Fields, Topic, Title vb. arama seçenekleri bulunmaktadır. Bu seçenekler arasından Topic seçeneği tercih edilerek araştırmaya optimum sayıda çalışmanın dahil edilebilmesi amaçlanmıştır. Topic seçeneği tercih edildiğinde, araştırılan kavramın başlıkta, özetle, anahtar kelimelerde ve yazar anahtar kelimelerinde yer aldığı çalışmalar filtrelenmekte ve yeterli kapsam sağlanmış olmaktadır. Bu yöntemle erişilen çalışmaların sıralaması da istenilen kritere göre değiştirilebilmektedir. Örneğin araştırılan kavramla olan ilgiye göre sıralama yapılabilirken, istenildiği takdirde en çok atıf alan çalışmaların en üst sıralarda yer alması da sağlanabilmektedir.

Çalışmada bibliyometrik analizlerin görselleştirilmesi, daha iyi analiz edilmesi, tablolar halinde gösterilip daha çok akılda kalmasını sağlayan ve analize katkı sağlayan bir program olan VOSviewer yazılımı kullanılmıştır. VOSviewer, bibliyometrik haritalar oluşturmak ve görüntülemek için geliştirilen bir programdır. Program, bibliyometrik araştırma topluluğunun kullanımına ücretsiz olarak sunulmuştur. Bibliyometrik haritaların tüm ayrıntılarıyla incelenmesini sağlayan VOSviewer, her biri haritanın farklı bir yönünü vurgulayan çeşitli farklı şekillerde harita görüntüleyebilir. Yakınlaştırma, kaydırma ve arama işlevlerine sahiptir ve bu da haritanın ayrıntılı olarak incelenmesini kolaylaştırır. VOSviewer'ın görüntüleme özellikleri, özellikle orta düzeyde çok sayıda öge içeren (örneğin, en az 100 öge) haritalar için kullanışlıdır. VOSviewer, binlerce öge içeren haritaları kolayca oluşturabilir ve 10.000'den fazla öge içeren haritaları görüntüleyebilir. Ayrıca, büyük haritaların ayrıntılı olarak incelenmesini kolaylaştıran yakınlaştırma, kaydırma ve arama işlevlerine sahiptir. Bibliyometrik haritalama için kullanılan çoğu bilgisayar programı bu tür haritaları tatmin edici bir şekilde görüntüleyemez (Van Eck ve Waltman, 2010).

4. Bulgular

4.1 Çalışmaların Türlerine Göre Dağılımı

Bu incelemede ulaşılan 444 çalışmanın türlerine bakıldığında, 309 makale, 111 Bildiri, 12 kitap bölümü, 8 derleme makale, 4 editoryal yazı, 1 kitap değerlendirmesi, 1 geri çekilen yayın bulunduğu görülmektedir. Çalışmada bunlar içerisinde yalnızca makale türündeki 309 çalışma analize dahil edilmiştir

Tablo 1

Türlerine Göre Çalışmalar

Doküman Türü	Sayısı
Makale	309
Bildiri	111
Kitap Bölümü	12
Derleme Makale	8
Editoryal Yazı	4
Kitap Değerlendirmesi	1
Geri Çekilen Yayın	1
Toplam	444

4.2 Çalışmaların Yayın Sayısına ve Yıllara Göre Dağılımı

Çalışmaların sayıya ve yıllara göre dağılımı Tablo 2’de görülmektedir. Buna göre en çok yayın bulunan yıl 24 yayın sayısı ile 2015 yılı olurken, 2013, 2022 ve 2019 yılları 15’ten daha çok yayın yapılan yıllar olarak dikkat çekmektedir. Tablo en çok yayın yapılan yıl en öne alınarak oluşturulmuştur.

Tablo 2

Yayın Sayısına ve Yılına Göre Çalışmalar

Yayın Yılı	Sayı	Yayın Yılı	Sayı
2015	24	2023	8
2013	20	2002	7
2022	19	2010	7
2019	17	1999	6
2014	15	2001	6
2017	15	1995	5
2021	15	2007	5
2018	14	2025	5
2016	13	1998	4
2005	12	2000	3
2006	12	2003	3
2011	12	1993	2
2012	12	1994	2
2020	11	1996	2
2024	11	1997	2
2009	10	2004	2
2008	8		
Toplam			309

4.3 Çalışmaların Alanlara Göre Dağılımı

Çalışmaların alanlara göre dağılımına bakıldığında Yönetim alanında 156 adet, İşletme alanında 122 adet, Ekonomi alanında 37 adet, Endüstri Mühendisliği alanında ise 16 adet, Çevre alanında ise 12 adet çalışmanın yapılmış olduğu görülmektedir. Diğer birçok alanda ise az sayılarda çalışmalar olduğu görülmektedir. Bu veriler içerisinde yönetim ve işletme

alanındaki çalışmaların toplamının 278 olması seçilen kavram bakımından olağan bir sonuçtur.

4.4 Çalışmalardaki Mikro Atıf Dağılımı

Çalışmalardaki mikro atıf dağılımları Tablo 3'te incelendiğinde, 130 çalışma ile en çok inovasyon stratejilerine atıf yapıldığı (innovation strategies), ardından 21'er çalışma ile uluslararası işletme ve (international business) tüketici davranışları (consumer behavior) kavramlarına atıf yapıldığı görülmektedir. 10 atıf üzerindeki diğer 3 çalışma ise sırasıyla; kurumsal sosyal sorumluluk (16), aglomerasyon-toplanma ekonomileri (15) ve örgütsel davranış (11) şeklindedir. Bu kavramların dışında 54 kavrama daha atıf yapılmış olup bunların sayıları 1 ile 5 arasında değiştiği ve fazla yer tutacağı için tabloda gösterilmemiştir.

Tablo 3

Mikro Atıf Konularına Göre Çalışmalar

Mikro Atıf Konuları	Sayı
İnovasyon Stratejileri	130
Uluslararası İşletme	21
Tüketici Davranışları	21
Kurumsal Sosyal Sorumluluk	16
Aglomerasyon Ekonomileri	15
Örgütsel Davranış	11
Toplam	314

4.5 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri İlişkisi

Çalışmalarda sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik hangi kavramların kullanıldığı da web of science platformu sonuç analizi sekmesinde görülebilmektedir. Buna göre en çok 212 çalışmada Endüstri İnovasyonu ve Altyapı kavramı (Industry Innovation And Infrastructure) geçerken, buna en yakın olan Hedeflere Yönelik Paydaşlık (Partnerships For The Goals) kavramı sadece 30 çalışmada yer almaktadır. Takip eden diğer konular ise oldukça az sayıda yer bulan kavramlardan oluşmaktadır.

4.6 Çalışmaların İndekslere Göre Dağılımı

Çalışmaların hangi indekslere göre nasıl bir dağılım gösterdiği de belirlenmiştir. Buna göre 172 çalışma oldukça prestijli olarak kabul edilen SSCI (Social Sciences Citation Index) içerisinde yer alırken, 106 çalışma Emerging Sources Citation Index (ESCI) indeksinde, 56 çalışma ise SCI-EXPANDED (Science Citation Index Expanded) indeksinde yer bulmuştur.

4.7 Çalışmaların Yayınlarına Göre Dağılımı

İncelenen 309 çalışma içerisinde 10 çalışmanın yer aldığı Strategic Management Journal dergisi en çok çalışmaya yer veren dergi olarak dikkat çekmektedir. Hemen ardından gelen Industrial Marketing Management, Journal Of Business Research ve Sustainability dergilerinde ise 5'er çalışma yer almıştır. Bu dağılımlara bakıldığında görece dengeli bir dağılım bulunduğu ifade edilebilir. Takip eden 6 dergide 4'er çalışma, 2 dergide ise 3'er çalışma yer almaktadır. Verilerin detayları Tablo 4'te yer almaktadır. 309 makalenin yayınlandığı toplam dergi sayısı 200 olduğu için tabloda tamamına yer verilememiştir.

Tablo 4*Yayınlandıkları Dergilere Göre Çalışmalar*

Yayın Adı	Sayı
Strategic Management Journal	10
Industrial Marketing Management	5
Journal Of Business Research	5
Sustainability	5
California Management Review	4
International Journal Of Human Resource Management	4
International Journal Of Retail Distribution Management	4
Journal of Strategy And Management	4
Management Decision	4
Problemy Zarzadzania Management Issues	4
Toplam	49

4.8 Çalışmaların Dillere Göre Dağılımı

309 çalışmanın toplamda 6 dilde yayınlandığı, 293 çalışmanın İngilizce dilinde yapıldığı, ikinci sırada yer alan Portekizce dilinde sadece 7 çalışma yapıldığı belirlenmiştir. İncelenen yayınlar arasında Türkçe dilinde yayınlanan bir çalışma bulunmamaktadır.

4.9 Çalışmaların Ülkelere Göre Dağılımı

Amerika Birleşik Devletleri 72 çalışmanın yayınlandığı ülke olarak ilk sırada yer alırken, İngiltere 40 çalışma ile ikinci sırada bulunmaktadır. Üçüncü sırada 23 yayımla Polonya, dördüncü sırada ise 22 çalışma ile Avustralya dikkat çekmektedir. Türkiye bu kategoride 5 yayımla yer almaktadır. Toplam 68 ülkede konuyla bağlantılı çalışmalar yayınlanmıştır.

Bu bölüme kadar sunulmuş olan veriler web of science web sayfası üzerinden elde edilen veriler iken, bu bölümden itibaren Vosviewer yazılımı aracılığı ile yapılan analizlerden elde edilen bulgular sunulmaktadır.

4.10 Ülkelere Göre Ortak Yazarlık İlişkisi (Co-authorship of Countries)

Ortak yazarlık, bilimsel yayınlarda iş birliğinin bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir. Ortak yazarlık, diğer ilişkilene ölçütlerine kıyasla daha güçlü sosyal bağları yansıtmakta ve bu nedenle araştırma alanlarının entelektüel yapılarından ziyade sosyal ağlarının incelenmesinde özellikle elverişli bir araç olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, bibliyografik veriler yazarların kurumsal aidiyetleri ve coğrafi konumlarına ilişkin bilgiler içerdiğinden, ortak yazarlık analizleri iş birliği olgusunu kurumlar ve ülkeler düzeyinde de inceleme imkânı sunmaktadır (Zupic ve Cater 2014).

Vosviewer yazılımı aracılığı ile ortak yazarlık ilişkisini ülkelere göre analiz ederken kriter olarak en az 1 yayın yapan yazarların ve en az 1 atıf yapılan eserleri seçilmiştir. Bunun karşılığında 66 ülke tespit edilmiş ve programda analiz yapılmıştır. 66 ülkenin ortak yazarlık ilişkisine göre analizindeki veriler incelendiğinde birbirleriyle bağlantılı 47 ülke bulunduğu görülmüştür.

Şekil 1

Ülkelere Göre Ortak Yazarlık İlişkisi

Selected	Country	Documents	Citations	Total link strength
☒	usa	66	5551	28
☒	canada	11	2643	8
☒	england	40	1568	25
☒	australia	21	912	12
☒	switzerland	6	654	8
☒	south korea	5	582	4
☒	spain	13	581	5
☒	singapore	6	548	6
☒	wales	3	397	2
☒	peoples r china	13	375	11
☒	italy	12	354	5
☒	germany	9	296	5
☒	france	10	285	9
☒	poland	23	249	10
☒	netherlands	10	233	6
☒	denmark	3	207	4
☒	sweden	1	168	2
☒	ireland	3	157	3
☒	czech republic	7	125	4
☒	new zealand	6	118	6

Veri görselleştirilmesi öncesi ortaya çıkan Şekil 1’de en çok yayın yapan, en çok atıf alan ve diğer ülkelerle en çok iş birliğinde olan ülkeler sayısal verilerle ortaya konulmaktadır. En çok atıf alan ilk 5 ülke incelendiğinde; 5551 atıfla ABD ilk sırada yer alırken, ikinci sırada 2643 atıfla Kanada, 1568 atıfla ise İngiltere gelmiştir. Avustralya (912), İsviçre (654), ve Güney Kore (582) sıralamayı takip etmişlerdir. Türkiye bu sıralamada 94 atıfla orta sıralarda bulunmaktadır.

En çok yayın sahibi olan ilk 5 ülke ise; ilk sırada Amerika (66) daha sonra İngiltere (40), Polonya (23), Avustralya (21) takip etmiştir. En az yayın yapan ülkelerden bazıları ise; tek yayımla Slovenya, Sırbistan, Belarus olarak görülmektedir. Türkiye bu sıralamada 5 yayımla yer almaktadır. Bu veriler karşısında Türkiye’nin Rekabet Avantajının Kaynakları başlıklı çalışmalarda diğer ülkelere oranla daha az yayın yaptığı ve atıf aldığı görülmektedir. Polonya’nın yayın sırasında üçüncü ülke olarak yer alması da diğer önemli dikkat çekici bir bulgudur.

66 ülkenin her biri için, diğer ülkelerle ortak yazarlık gücü ele alındığında bağlantı gücü en yüksek olan ülkeler Amerika (28), İngiltere (25), Avustralya (12), Çin (11) ve Polonya (10) olarak ilk 5 ülke sıralanmıştır. Türkiye’nin diğer ülkelerle olan bağlantı gücü 4 olarak karşımıza çıkmaktadır. Amerika makale konusu olan Rekabet Üstünlüğü Kaynakları konusunda en çok yayın yapan ve atıf alan ve yine en fazla bağlantı gücü yüksek ülke olarak literatüre en fazla katkıyı sağlayan ülke olmuştur.

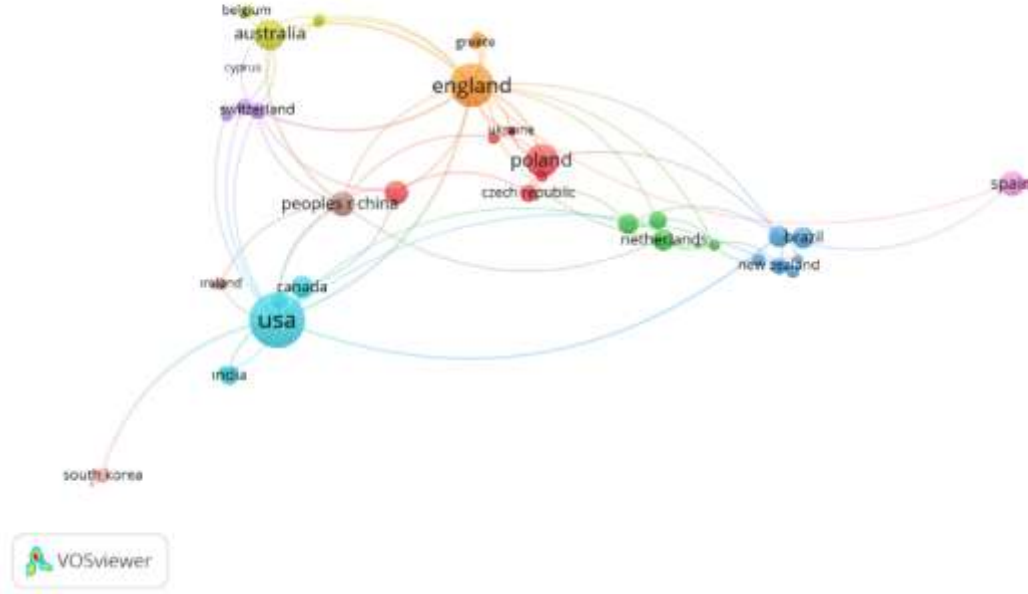
Bu veriler incelendiğinde Amerika’nın Rekabet Üstünlüğü Kaynakları konusunda literatüre en fazla katkı sağlayan ülke olduğu açık bir farkla gözükmektedir. Hem yayın sayısı hem atıf sayısı hem de diğer ülkelerle iş birliği açısından Amerika ciddi bir üstünlük

sağlamıştır. İngiltere ve Avustralya bu üstünlüğü takip eden ülkelerdir. Sözü edilen verilerin görselleştirilmesi sonucunda Şekil 2 oluşmaktadır.

Şekil 2

Ükelere Göre Ortak Yazarlık İlişkisi

4.11 Ortak Yazar Analizi (Co-authorship of Authors)

Ortak yazar analizi, bir araştırma yaparken araştırma konusu hakkında literatürde hangi yazarların ne kadar katkı sağladığı ve yayın yaptığını sayısal veriler aracılığıyla aktarmakta ve bu sayede çalışma sırasında araştırmacılara bilgi sağlamaktadır. Bu analiz sayesinde literatüre iş birliğinin kanıtı gösterilirken buna ek olarak önemli yazarlar ve bu yazarlara yapılan atıflar belirlenerek araştırmaların temel yapısını oluşturur (Yılmaz K. 2021). Bu çalışmadaki analizde diğer analizlerde olduğu gibi en az 1 yayın ve en az 1 atıf kriteri seçilmiştir.

En fazla atıf alan yazar ve en çok katkıda bulunan yazarların analizleri Şekil 3'te ortaya konulmuştur. Analiz sonucunda tek bir kümede 9 yazar ve 36 bağlantı bulunmaktadır. En çok çalışması olan yazarlar; Jugdev (4), Mathur (4), Marakova (3), Volak-tuzimek (3) olarak Şekil 3'te görülmektedir.

Şekil 3

Yazarlar Arası Ortak Yazarlık İlişkisi

Create Map

Verify selected authors

Selected	Author	Documents	Citations	Total link strength
☒	jugdev, kam	4	72	7
☒	mathur, gita	4	72	7
☒	marakova, vanda	3	89	7
☒	wolak-tuzimek, anna	3	89	7
☒	kaleka, a	2	322	2
☒	kasarda, jd	2	83	1
☒	moon, hwy-chang	2	77	3
☒	webb, justin w.	2	76	3
☒	seddon, peter b.	2	76	0
☒	fung, tak shing	2	48	4
☒	sohal, as	2	47	2
☒	toppinen, anne	2	46	8
☒	deng, xiaopeng	2	41	7
☒	zhang, na	2	41	7
☒	williamson, peter j.	2	41	0
☒	lee, in	2	31	0
☒	prokop, viktor	2	30	2
☒	jardon, carlos m.	2	27	2
☒	martinez-cobas, xavier	2	27	2
☒	chauhan, avanish singh	2	24	6

< Back Next > Finish Cancel

Yazarlara göre yayın sayılarının oldukça mütevazı olduğu değerlendirilebilir. En çok atıf yapılan yazarlar ise Hillman (2150), Keim (2150), Porter (1557) olarak Şekil 4'te sıralanmaktadır.

Şekil 4

Yazarlar Arası Ortak Yazarlık İlişkisi

Create Map

Verify selected authors

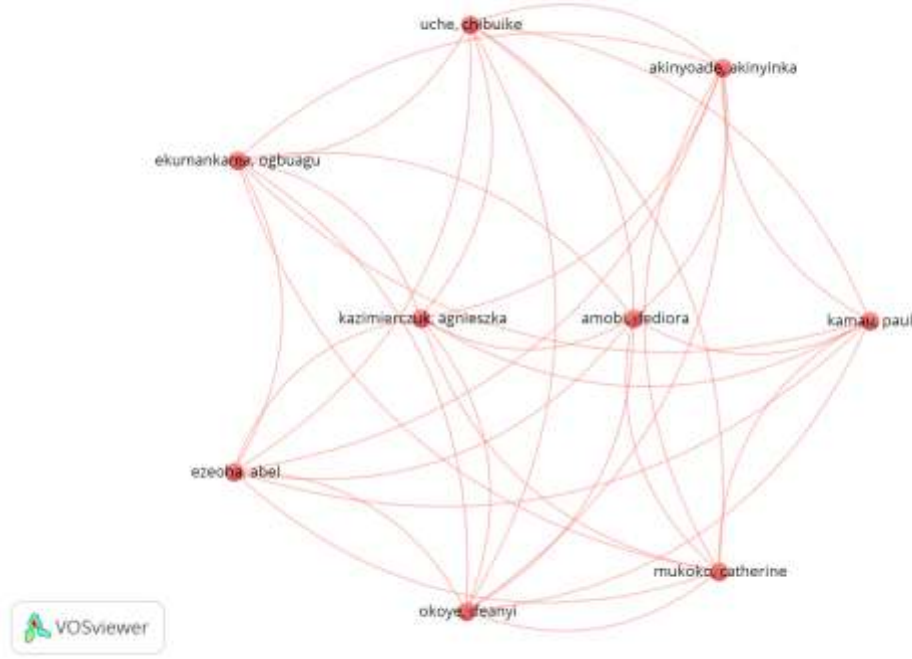
Selected	Author	Documents	Citations	Total link strength
☒	hillman, aj	1	2150	1
☒	keim, gd	1	2150	1
☒	porter, me	1	1557	0
☒	burgelman, ra	1	553	0
☒	bae, j	1	484	1
☒	lawler, jj	1	484	1
☒	orsato, rj	1	441	0
☒	easterby-smith, mark	1	376	1
☒	prieto, isabel m.	1	376	1
☒	hsu, david h.	1	353	1
☒	ziedonis, rosemari h.	1	353	1
☒	kaleka, a	2	322	2
☒	von krogh, georg	1	269	0
☒	chun, haeeun helen	1	260	4
☒	liu, stephanie q.	1	260	4
☒	mody, makarand amrish	1	260	4
☒	so, kevin kam fung	1	260	4
☒	wirtz, jochen	1	260	4
☒	hewett, k	1	246	1
☒	watson, s	1	246	1

< Back Next > Finish Cancel

Bu yazarlar arasındaki bağlantı gücü Şekil 5 üzerinden incelendiğinde en çok bağlantı gücü bulunan bazı yazarlar; Akinyoade (8), Amobi (8), Bobola (8), Czeczotko (8), Ekumankama (8), Ezeoha (8), Gorska-warsewicz (8), Kamau (8) görülmektedir. Bu yazarların ortak özelliği ise tek 1 yayın yapmış olmalarıdır.

Şekil 5

Ortak Yazar Analizi Bağlantı Grafiği

4.12 Kuruluşların Ortak Yazarlığı (Co-authorship of Organizations)

Analiz yapılırken bir kurumun en az 1 yayının olması ve en az 1 atıf şartı olması şartı seçilerek analiz yapıldığında 407 kuruluşun 374'ünün ortak yazarlık bağlantısı ortaya çıkmıştır. Bu verilerden birbirleriyle bağlantılı olduğu tespit edilen 20 birim üzerinden yapılan çalışmada 5 küme, 30 bağlantı ortaya çıkmıştır. Analiz sonucunda en çok yayın yapan kurum en çok atıf alan kurum ve bu organizasyonların bağlantı güçleri ortaya çıkmıştır. En çok yayın yapan kurumların University of Melbourne (5), Lancaster University (4), Athabasca University (4), San Jose State Univ (4) ve Texas A&M University (4) olduğu Şekil 6'da görüldüğü üzere tespit edilmiştir.

Şekil 6

Kurumalara Göre Ortak Yazar Analizi

Create Map

Verify selected organizations

Selected	Organization	Documents	Citations	Total link strength
☒	univ melbourne	5	238	4
☒	univ lancaster	4	430	12
☒	athabasca univ	4	72	7
☒	san jose state univ	4	72	7
☒	texas a&m univ	4	91	7
☒	univ queensland	4	78	6
☒	univ illinois	4	612	6
☒	ohio state univ	3	317	7
☒	univ calgary	3	56	6
☒	univ texas austin	3	174	6
☒	matej bel univ banska bystrica	3	89	5
☒	natl univ singapore	3	261	5
☒	politecn milan	3	129	5
☒	insead	3	208	5
☒	univ warwick	3	157	4
☒	george washington univ	3	150	3
☒	monash univ	3	224	3
☒	cardiff univ	3	397	2
☒	rmit univ	3	111	2
☒	univ cambridge	3	60	2

< Back Next > Finish Cancel

Kuruluşların atıf sayıları Şekil 7 üzerinden incelendiğinde en çok atıf alan ilk 5 kurumun ise; Western University Ontario (2150), Harvard University (1715), University of Illinois (612), Hanyang University (484), Lancaster University (430) olduğu analiz sonucunda ortaya çıkmıştır.

Şekil 7

Kurumalara Göre Ortak Yazar Analizi

Create Map

Verify selected organizations

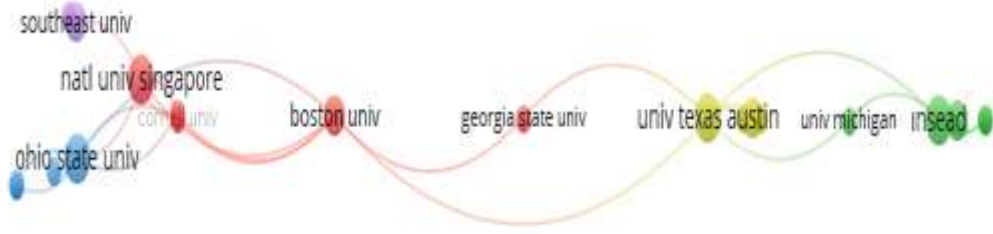
Selected	Organization	Documents	Citations	Total link strength
☒	univ western ontario	1	2150	0
☒	harvard univ	2	1715	1
☒	univ illinois	4	612	6
☒	hanyang univ	1	484	1
☒	univ lancaster	4	430	12
☒	cardiff univ	3	397	2
☒	boston univ	2	304	6
☒	univ valladolid	1	376	1
☒	univ oregon	1	353	1
☒	univ penn	1	353	1
☒	ohio state univ	3	317	7
☒	univ delaware	2	279	1
☒	hanyang technol univ	2	278	3
☒	eth	1	269	0
☒	natl univ singapore	3	261	5
☒	cornell univ	1	260	4
☒	univ south carolina	1	260	4
☒	univ new s wales	2	247	3
☒	univ s carolina	1	246	1
☒	univ melbourne	5	238	4

< Back Next > Finish Cancel

Bağlantı gücü en yüksek kurumlar ise Şekil 8’de; Lancaster University (12), Athabasca University (7), Manchester Metropolitan Universtiy (7) Ohio State University (7), San Jose State University (7), olarak tespit edilmiştir.

Şekil 8

Kuruluşların Ortak Yazarlık Analizi Grafiği

4.13 Anahtar Kelimelerin Birlikte Bulunma Analizi (Co-occurrence-Author Keywords)

Analiz yaparken anahtar kelimenin birlikte bulunması araştırmacıya analiz hakkında araştırma yapılacak konu hakkında hangi yoldan gideceğini bulmasına yön sağlar (Torun M. 2023). Anahtar kelimeler bir araştırma için en önemli aşamalardan biridir.

Analiz yaparken en az 1 anahtar kelimenin ortak olması şartı seçilerek analiz yapıldığında 971 veri ortaya çıkmaktadır. Bu verilerden 648’i birbiri ile bağlantılıdır. Bunlar üzerinden yapılan çalışmada 61 küme, 2974 bağlantı ve 3078 bağlantı gücü ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan ilk tabloda belirlenen şartlar altında en çok görülen anahtar kelimeler ve bu anahtar kelimelerin birlikte bulunma bağlantı gücü sayısal verilerle tespit edilmiştir.

Bu veriler Şekil 9 üzerinde incelendiğinde rekabet avantajı (62) en çok kullanılan anahtar kelime olmuştur. Rekabet avantajını takip ederek en çok kullanılan diğer anahtar kelimeler ise; kaynak tabanlı yaklaşım (18), bilgi yönetimi (9), stratejik yönetim (8) olduğu görülmektedir.

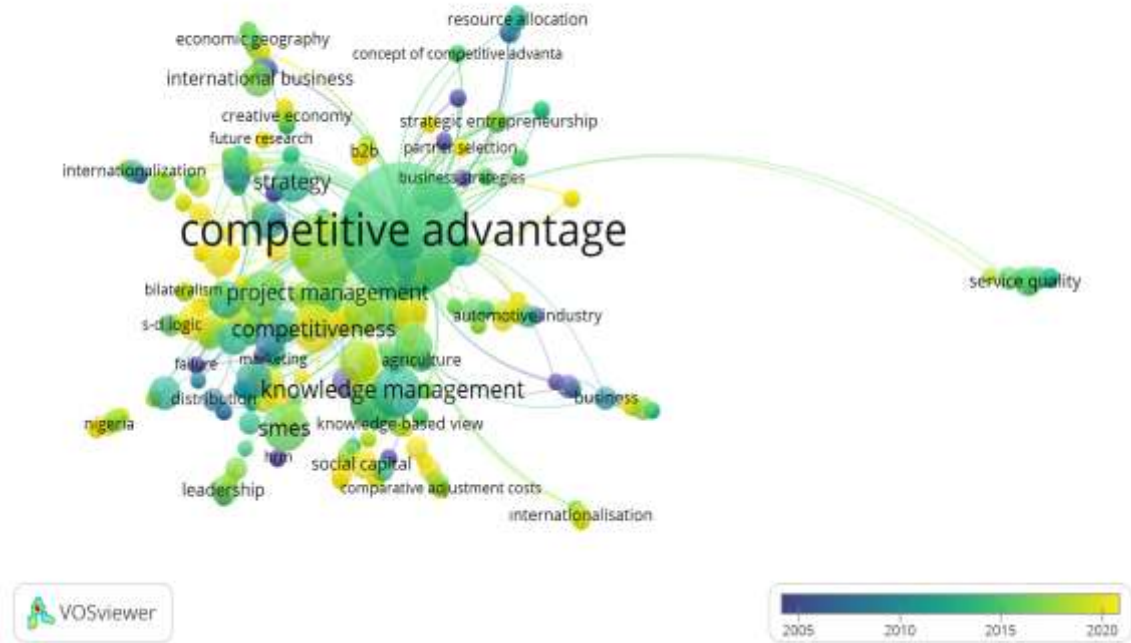

doğru bir renk geçişi ile görülmektedir. Mavi renk eski tarihli kelimeleri gösterirken sarı renk ise yakın tarihi göstermektedir. Bu şekilde örnek olarak SMES Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ'ler), creative economy (yaratıcı ekonomi) sarı renkte olup günümüz çalışmalarda yer almaktadır. İnnovation (inovasyon), knowledge management (bilgi yönetimi) yeşil renkte olup 2010'lu yıllar arasında çalışmalarda daha yoğunluktadır. business model (iş modeli), qualitative research (niteliksel araştırma) 2020'li yıllarda görülmektedir. Evaluation (değerlendirme) anahtar kelimesi ise mavi renkte olup 1990'lı yıllarda yoğunluktadır.

Bu analizde rekabet avantajı anahtar kelimesinin en sık görüldüğü ve bağlantı gücünün en yüksek olduğu analiz sonuçlarında görülmektedir. Yakın zamanlarda yapılan çalışmalarda kullanılan anahtar kelimelerin ise yapay zekâ, dijitalleşme gibi yenilikleri barındıran anahtar kelimelerin kullanıldığı görülmektedir.

Şekil 11

Anahtar Kelimelerin Birlikte Bulunma Ağının Yıllar İçindeki Değişimi

Bibliyometrik analiz ile elde edilen bu görsel, stratejik yönetim literatüründe rekabet avantajı çalışmalarının güçlü biçimde kaynak-temelli teori ve bilgi-temelli bakış açısı etrafında yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, inovasyon, dijitalleşme, yapay zekâ ve bilgi yönetimi gibi temaların giderek daha fazla öne çıktığı görülmektedir. Bu durum, klasik RBV yaklaşımının durağan kaynaklardan ziyade, dinamik yetenekler ve bilgi temelli değer yaratma süreçleriyle genişlediğini göstermektedir. Ayrıca, insan kaynakları, liderlik ve sosyal sermaye gibi unsurların rekabet avantajı ile sıkı ilişkilendirilmesi, stratejik yönetim literatüründe beşerî faktörlerin önemini vurgulamaktadır. Uygulama bağlamında ise otomotiv, perakende ve havacılık gibi farklı endüstrilerin yanı sıra KOBİ'ler ve uluslararasılaşma konularının ele alınması, rekabet avantajı kavramının hem kuramsal hem de pratik düzeyde çok boyutlu olarak işlendiğini göstermektedir. Sonuç olarak, bu bulgular stratejik yönetim literatürüne, rekabet avantajının hem geleneksel teorik çerçevelerle

açıklanabileceğini hem de dijitalleşme ve inovasyon odaklı yeni yönelimlerle zenginleştiğini göstererek önemli bir katkı sağlamaktadır.

5. Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada rekabet avantajının kaynakları ile ilgili olarak, 1993 - 2025 yılları arasındaki 32 yıllık dönemde yayınlanan ve Web of Science veri tabanında bulunan çalışmalar bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Bilindiği üzere rekabet avantajı işletmelerin ulaşmak ve korumak istedikleri genel hedefleri arasında önde gelen stratejik bir hedefdir. Bu doğrultuda ulaşılan sonuçları özetlemek gerekirse; en çok yayın yapan ülke Amerika (66), yayınlarda en fazla kullanılan dil İngilizce (293), en çok yayın yapan yazar Jugdev (4) olmuştur. En sık kullanılan yayın türü makale (309) olurken literatürde en fazla kullanılan anahtar kelime rekabet avantajı (62) olarak karşımıza çıkmaktadır. Analizler sonucunda en çok Türkiye'nin rekabet avantajı kaynakları konusunda çalışmalarda çok aktif olmadığı birçok ülkelerin gerisinde kaldığı görülmüştür.

Bu konu hakkında yapılan ilk çalışmanın O'Farrell, Kitchens ve Moffat (1993) tarafından "The competitive advantage of business service firms-a matched pairs analysis of the relationship between generic strategy and performance" başlığıyla (iş hizmeti firmalarının rekabet avantaj- genel strateji ve performans arasındaki ilişkinin eşleştirilmiş çiftler analizi) 1993 yılında yayınlandığı da önemli bir bilgi olarak kaydedilmiştir.

Sonuçlar arasında çalışmalarda yıllara göre öne çıkan kelime ve kavramlardaki farklılaşmalar da dikkat çekmektedir. Bu kapsamda, yapay zekâ, dijitalleşme ve pazarlık gücü, günümüzde rekabet avantajı araştırmalarında kullanılan temel kavramlar olarak öne çıkmaktadır. 2010'lu yıllarda araştırmalarda oldukça yoğun biçimde kullanılan inovasyon ve bilgi yönetimi kavramlarının, günümüzde yapılan çalışmalarda görece daha az yer aldığı dikkat çekmektedir. Bu durum, söz konusu kavramların önemini yitirdiği anlamına gelmemekle birlikte, akademik ilgi ve araştırma eğilimlerinin zaman içerisinde farklı alanlara yöneldiğini göstermektedir.

Bu çalışmada elde edilen bulgular arasında henüz yoğun biçimde yer almamakla birlikte, yeşil dönüşüm, sürdürülebilirlik ve benzeri kavramların önümüzdeki yıllarda yapılacak araştırmalarda daha sık ele alınacağı ve literatürde merkezi bir konum kazanacağı öngörülmektedir. Bu eğilim, küresel ölçekte yaşanan çevresel, ekonomik ve toplumsal dönüşümlerin akademik çalışmalara yansımaları olarak da değerlendirilebilir.

Sonuç olarak, bu çalışma stratejik yönetim ve rekabet avantajı literatüründe hem geçmiş eğilimleri hem de gelecekteki muhtemel araştırma alanlarını ortaya koymaktadır. İnovasyon ve bilgi yönetiminin öneminin azalması değil, farklı bir bağlama evrilmesi söz konusudur. Firmalar artık yalnızca teknolojik yenilik ve bilgi birikimi üzerinden değil, aynı zamanda sürdürülebilirlik ve çevresel dönüşüm stratejileri aracılığıyla da rekabet avantajı inşa etmektedir. Bu nedenle gelecek araştırmaların, yeşil dönüşüm ve sürdürülebilirlik stratejilerinin kaynak temelli görüş ve dinamik yetenekler yaklaşımı çerçevesinde nasıl kurumsallaştığını daha ayrıntılı biçimde incelemesi önerilmektedir. Ayrıca, bu çalışmadaki bulgu ve sonuçlardan yola çıkılarak, yapay zekâ kullanımının, firmaların bilgi yönetimi ve inovasyon süreçleri aracılığıyla rekabet avantajı yaratma kapasitelerini nasıl dönüştürmekte olduğu araştırılabilir. Dijitalleşmenin, kaynak-temelli görüşün öngördüğü "değerli kaynak" tanımını nasıl yeniden şekillendirdiği kavramsal ve ampirik olarak test edilebilir. Benzer

şekilde yeşil dönüşüm ve sürdürülebilirlik stratejilerinin, dinamik yetenekler yaklaşımı çerçevesinde hangi örgütsel süreçlerle kurumsallaşmakta olduğu dikkat çekici bir araştırma sorusu olabilir.

Kaynakça

- Alvarez, M., & Torres-Barreto, M. (2018). Can resources act as capabilities foundations? A bibliometric analysis. *Revista UIS Ingenierías*, 17(2), 185-200.
- Baia, E., Ferreira, J. J., & Rodrigues, R. (2020). Value and rareness of resources and capabilities as sources of competitive advantage and superior performance. *Knowledge Management Research & Practice*, 18(3), 249-262.
- Barca, M., & Hızıroğlu, M. (2009). 2000'li Yıllarda Türkiye'de Stratejik Yönetim Alanının Entellektüel Yapısı. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4(1), 113-148.
- Barney, J. B. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99-120.
- Barney, J. B. (1995). Looking inside for competitive advantage. *Academy of Management Perspectives*, 9(4), 49-61.
- Çaylan, D. Ö. (2014). Stratejik girişimcilik alanına ilişkin bibliyometrik bir değerlendirme. *Journal of Entrepreneurship and Innovation Management*, 3(2).
- Çıkmaz, E. (2024). Stratejik Yönetim Kavramının Bibliyometrik Olarak İncelenmesi: 2010-2020 Dönemi Tez Çalışmaları. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 16(4), 2338-2353.
- Darıcı, M. (2021). Kamu yönetimi alanında stratejik yönetim temalı tezlerin bibliyometrik analizi: Ulusal tez merkezi örneği. *Stratejik Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 21-39.
- Dönmez, B., & Yıldırım, M. (2024). Stratejik Düşünme Kavramını Bilişsel Açıdan Ele Alan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi. *Sosyal Mucit Academic Review*, 5(2), 172-194.
- Ge, B., De Massis, A., & Kotlar, J. (2022). Mining the past: History scripting strategies and competitive advantage in a family business. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 46(1), 223-251.
- Hancıoğlu, Y., & Tekin, E. (2017). Ulusal İşletmecilik İle Ulusal Yönetim Ve Organizasyon Kongrelerinde Yayımlanan Araştırmaların Bibliyometrik Profili: Stratejik Yönetim Yazını Üzerine Bir İnceleme. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 87-100.
- Iskandar, Y., & Kaltum, U. (2022, February). Entrepreneurial competencies, competitive advantage, and social enterprise performance: A literature review. In *International Conference on Economics, Management and Accounting (ICEMAC 2021)* (pp. 192-203). Atlantis Press.
- Küçük Kurt, A. C., & Kayar, G. (2023). Sağlık kurumları yönetimi alanında yayınlanan stratejik yönetim temalı lisansüstü tez çalışmalarının bibliyometrik analizi. *Kalite ve Strateji Yönetimi Dergisi*, 3(1), 25-45.
- Krakowski, S., Luger, J., & Raisch, S. (2023). Artificial intelligence and the changing sources of competitive advantage. *Strategic Management Journal*, 44(6), 1425-1452.
- Nayak, B., Bhattacharyya, S. S., & Krishnamoorthy, B. (2023). Integrating the dialectic perspectives of resource-based view and industrial organization theory for competitive advantage—a review and research agenda. *Journal of Business & Industrial Marketing*, 38(3), 656-679.
- O'Farrell, P. N., Kitchens, D. M., & Moffat, L. A. R. (1993). The competitive advantage of business service firms: a matched pairs analysis of the relationship between generic strategy and performance. *Service Industries Journal*, 13(1), 40-64.
- Oğan, E. (2024). Stratejik yönetim perspektifinden dijitalleşme ile ilgili yayınlanan makaleler üzerine sistematik bir inceleme. *Artvin Çoruh Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 69-86.
- Perifanis, N. A., & Kitsios, F. (2023). Investigating the influence of artificial intelligence on business value in the digital era of strategy: A literature review. *Information*, 14(2), 85.
- Porter, M. (1985). *Competitive advantage: Creating and sustaining superior performance*. The Free Press, New York
- Portugal Ferreira, m., Ribeiro serra, F., Kramer Costa, B., & Almeida, M. (2016). A Bibliometric Study of the Resource-based view (rbv) in international Business Research Using Barney (1991) as a Key marker. *Innovar*, 26(61), 131-144. doi: 10.15446/innovar.v26n61.57173.

- Rosa, A., Bento, T., Pereira, L., Costa, R. L. D., Dias, Á., & Gonçalves, R. (2022). Gaining competitive advantage through artificial intelligence adoption. *International Journal of Electronic Business*, 17(4), 386-406.
- Saleem, S. M. U., Taib, C. A., & Asaad, M. N. M. (2023). A systematic literature review of sustainable competitive advantage: identifying directions for future research. *International Journal of Business and Technology Management*, 5(1), 187-223.
- Talaja, A. (2012). Testing VRIN framework: Resource value and rareness as sources of competitive advantage and above average performance. *Management-Journal of Contemporary Management Issues*, 17(2), 51-64.
- Torun, M. (2023). Bibliometric analysis and visualization of research in the field of green economy (1993-2023). *İktisat Politikası Araştırmaları Dergisi*, 10(2), 587-603.
- Urbanek, G. (2022). Rudiments of sustainable competitive advantage in the digital age. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sectio H Oeconomia*, 56(5), 247-263.
- Van Eck, N.J., Waltman, L. Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *Scientometrics* 84, 523–538 (2010)
- Wang, W. C., Lin, C. H., & Chu, Y. C. (2011). Types of competitive advantage and analysis. *International Journal of Business and Management*, 6(5), 100.
- Yılmaz, K. (2021). Sosyal bilimlerde ve eğitim bilimlerinde sistematik derleme, meta değerlendirme ve bibliyometrik analizler. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 1457-1490.
- Zhu, J., Liu, W. A tale of two databases: the use of Web of Science and Scopus in academic papers. *Scientometrics* 123, 321–335 (2020).
- Zupic, I., & Čater, T. (2014). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational research methods*, 18(3), 429-472.

Extended Summary

Introduction

In the field of strategic management, one of the most fundamental and enduring questions is how firms achieve and sustain competitive advantage. Since the 1980s, scholars have debated the internal and external determinants of superior performance, highlighting various strategic, organizational, and environmental factors. Among these, the Resource-Based View (RBV) has emerged as a dominant theoretical lens, emphasizing the value, rarity, inimitability, and non-substitutability of firm-specific resources and capabilities (Barney, 1991). In this perspective, competitive advantage is not solely derived from market positioning or environmental conditions but rather from leveraging unique internal resources that competitors cannot easily replicate.

Over the past three decades, studies focusing on the sources of competitive advantage have multiplied significantly, covering diverse industries, regions, and conceptual frameworks. Despite this growing attention, systematic attempts to map and evaluate the intellectual structure of this field remain relatively limited. In particular, there has been no comprehensive bibliometric study exclusively devoted to the concept of “sources of competitive advantage.” This research aims to fill that gap by conducting a bibliometric analysis of 444 studies published between 1993 and 2025 in the Web of Science (WoS) database, all of which explicitly reference “Sources of Competitive Advantage” as a keyword.

Purpose and Contribution

The purpose of this study is twofold. First, it seeks to provide a quantitative mapping of the literature by identifying the most productive authors, institutions, countries, and journals, as well as the most frequently used keywords and thematic clusters. Second, it aims to analyze temporal trends in order to reveal how the concept of competitive advantage has evolved in response to broader economic, technological, and societal changes. In terms of its contributions, the study offers the first large-scale bibliometric overview that directly targets the sources of competitive advantage. It further identifies notable shifts in conceptual focus, moving from traditional resource categories toward emerging themes such as digitalization, artificial intelligence, and sustainability. In addition, it highlights the geographical distribution of research efforts, demonstrating the dominance of the United States and other Western countries while pointing to the relatively limited contributions of developing economies such as Türkiye. Finally, it provides insights into future research directions by emphasizing the growing importance of sustainability, green transformation, and digital transformation in shaping competitive dynamics.

Methodology

This study employs a bibliometric approach, which allows for a systematic, transparent, and replicable analysis of a large body of scholarly work. Bibliometric techniques provide valuable insights into the intellectual structure and social dynamics of academic fields by examining citation patterns, co-authorship networks, and keyword co-occurrence. The Web of Science (WoS) database was selected as the data source because of its comprehensive coverage and widespread recognition in bibliometric research. The search strategy was implemented using the Topic option, which scans terms in the title, abstract, author

keywords, and Keywords Plus, with the keyword “Sources of Competitive Advantage” yielding 444 records. Following the exclusion of non-article documents such as conference proceedings, book chapters, and editorials, 309 journal articles were retained for analysis. The data were processed using VOSviewer, a specialized software designed for constructing and visualizing bibliometric networks, which enabled the mapping of co-authorship relations, institutional collaborations, and keyword co-occurrence networks. The dataset covers the period from 1993 to 2025, thereby allowing for the identification of long-term trends and thematic shifts.

Findings

The analysis reveals several important patterns in the literature on the sources of competitive advantage. In terms of publication trends, the number of studies has increased substantially over time. The first relevant article was published in 1993 by O’Farrell, Kitchens, and Moffat, focusing on the relationship between generic strategies and firm performance in the service industry. Since then, publication output has grown steadily, with peaks observed in 2015 (24 articles), 2013 (20 articles), and 2022 (19 articles), indicating the continuing relevance of the topic in strategic management research. With respect to subject areas, the majority of articles fall within the fields of management (156 articles) and business (122 articles), while economics (37 articles), industrial engineering (16 articles), and environmental studies (12 articles) make smaller but noteworthy contributions. This concentration in management and business underscores the theoretical centrality of competitive advantage in these domains.

Regarding language distribution, English overwhelmingly dominates as the medium of publication, accounting for 293 out of 309 articles. Other languages such as Portuguese appear only marginally, while Turkish contributions are absent, highlighting the lack of localized discourse in the national context. Geographical analysis shows that the United States leads with 72 publications, followed by the United Kingdom (40), Poland (23), and Australia (22). Türkiye, with only five publications, lags significantly behind. At the citation level, the United States is again dominant, with over 5,551 citations, followed by Canada (2,643) and the United Kingdom (1,568). These results underscore the overwhelming influence of North American and Western European scholarship in shaping the discourse on competitive advantage.

In terms of influential authors and institutions, Jugdev and Mathur stand out with four publications each, while Marakova and Volak-Tuzimek have three. However, the most cited scholars include Hillman (2,150 citations), Keim (2,150 citations), and Porter (1,557 citations), reflecting the enduring influence of early strategy theorists. Institutional analysis further shows that the University of Melbourne, Lancaster University, and Texas A&M University are among the most productive, while the highest citation counts are associated with institutions such as Western University Ontario (2,150) and Harvard University (1,715).

Keyword co-occurrence analysis reveals that “competitive advantage” is the most frequent term (62 occurrences), followed by “resource-based view” (18), “knowledge management” (9), and “strategic management” (8). The thematic evolution across decades indicates that in the 1990s research emphasized generic concepts such as “evaluation” and broad strategy-performance relationships. In the 2000s, innovation and knowledge management emerged as central themes, while the 2010s witnessed a shift toward

entrepreneurship, internationalization, and consumer behavior. In the 2020s, keywords such as artificial intelligence, digitalization, SMEs, and the creative economy have increasingly appeared, reflecting the impact of technological and societal transformations on competitive dynamics. This trajectory illustrates how the resource-based view has evolved from a focus on static resources toward an emphasis on dynamic capabilities, knowledge processes, and digital technologies.

Finally, in relation to the United Nations' Sustainable Development Goals (SDGs), Industry, Innovation, and Infrastructure emerges as the most frequently referenced theme, with 212 studies addressing it, while other SDGs such as Partnerships for the Goals are far less represented. Notably, green transformation and sustainability-related themes remain underrepresented, though they are expected to gain greater prominence in the near future as firms face growing environmental and social pressures.

Discussion

The findings underscore the central role of competitive advantage in strategic management while also highlighting several evolving patterns.

First, the dominance of the United States and other Western nations suggests a concentration of intellectual influence that may limit the diversity of perspectives. Developing economies such as Türkiye remain underrepresented, signaling an opportunity for scholars from these regions to contribute more actively.

Second, the temporal shifts in keyword usage illustrate how the conceptualization of competitive advantage has adapted to changing contexts. While Porter's competitive strategies and Barney's RBV remain foundational, contemporary research increasingly integrates digital transformation, artificial intelligence, and entrepreneurial competencies as sources of advantage. This reflects a broader transition from resource-based perspectives to capability-based and knowledge-driven frameworks.

Third, the relative absence of sustainability and green transformation in the existing body of work highlights an important research gap. Given the global momentum toward environmental responsibility, future studies are likely to explore how sustainability-oriented resources and capabilities—such as renewable technologies, eco-innovation, and corporate social responsibility—constitute new sources of competitive advantage.

Conclusion and Future Research Directions

This bibliometric study provides the first systematic overview of research on the sources of competitive advantage, covering more than three decades of scholarship. By analyzing 309 journal articles, it sheds light on publication patterns, key contributors, thematic evolutions, and research gaps. The findings point to several key conclusions. First, research in this field is characterized by a strong geographical imbalance, with dominance by the United States and Western Europe, while countries such as Türkiye remain marginal contributors. Second, the field has undergone a notable conceptual evolution, shifting from static concepts associated with the resource-based view (RBV) toward more dynamic perspectives that emphasize capabilities, digitalization, and artificial intelligence. Third, important research gaps remain, particularly in the areas of sustainability, green transformation, and socially responsible strategies, which have not yet been fully integrated into the discourse despite their growing importance in practice.

Building on these conclusions, several avenues for future research are recommended. One promising direction involves examining how artificial intelligence reshapes firms' ability to create, share, and exploit knowledge as a source of competitive advantage. Another concerns the role of digital transformation in redefining the notion of "valuable resources" within the RBV framework. Future studies could also investigate how environmental initiatives and green capabilities contribute to long-term competitive advantage, particularly within the dynamic capabilities perspective. In addition, cross-country comparative analyses between developed and emerging economies would provide valuable insights into contextual differences that shape the sources of competitive advantage.

Overall, this study highlights the evolution of competitive advantage research from traditional resource-based theories to contemporary concerns with digitalization and sustainability. It offers valuable insights for both scholars and practitioners, emphasizing that the future of competitive advantage will be shaped not only by technological innovations but also by environmental and social imperatives

Ek bilgiler

Çıkar Çatışması Bilgisi: Yazarlar, çalışmada çıkar çatışması olmadığını kabul etmektedir.

Destek Bilgisi: Çalışmada herhangi bir kuruluştan destek sağlanmamıştır.

Etik Onay Bilgisi: Çalışma etik kurul onay belgesi gerektirmemektedir.

Onam formu bilgisi: Bu çalışmada bilgilendirilmiş onam formu alınması gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

Katkı Oranı Bilgisi: Birinci yazarın katkı oranı %50, ikinci yazarın katkı oranı %50 şeklindedir.

